

Πᾶσα αἵτησις: Διεύθυνσιν «Νέας Ἐρευνῆς»

ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ

Συντάξια Καπέλλοι ἄπέναντι Ἑλληνικοῦ Σχολείου

Ἰ. Υπεύθυνος
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΑΓΚΥΣΟΥΛΑΚΗΣ

Διευθυντῆς - Συντάκτις
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΑΛΑΤΑΚΗΣ

ΝΕΑ ΕΡΕΥΝΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΔΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Θ'.

Ἐν Χανίοις τῆ 4 Μαΐου 1910—ΤΡΙΤΗ

ΑΡΙΘ. 651

ΜΕΤΑ δεκαετίες ἀγῶνας τοὺς ὁποίους, δὲν θά εἴπη τις ὑπερόλῃν ἐάν ὀνομάσῃ ὑπερῶνθρώπους, ὁ κ. Βενιζέλος εἶδε τέλος κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ Μαΐου, ἣτις συνέπεσε νά ἦναι ἡ τελευταία τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος, τὸν ὑποκάρδιον πόθον του, ὅστις ἀπετέλει τὸ ὄνειρον τοῦ πολιτικοῦ του βίου, πληρῶμενον, ἑαυτὸν δὲ, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ τόπου, ἀναβιδιζόμενον εἰς τὴν προεδρικήν ἐδρὰν τῆς Συνελεύσεως, ἀπὸ τῆς ὁποίας σήμερον θά μεταπηδήσῃ εἰς τὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἣν φαίνεται θεωρεῖ πρακτικῶς χρησιμωτέραν. Τί δὲν ὑπέστη κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην δεκαετίαν! Μόνον ὅταν ἀναλογισθῆ τις ὅτι ἐδέησε νά πιάσῃ τὰ βουνά καὶ τὰ λαγκάδια, νά περιζωσθῆ τὴν ῥομφαίαν τοῦ ἐπαναστάτου, νά περιέλθῃ δις καὶ τρίς τὴν Κρήτην ποίων προσηλύτους, καὶ ὅτι κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ εἶδε προὖτως λευκαυομένην τὴν κόμην του τὴν δὲ φυσιογνωμίαν του λαμβάνουσαν ὄψιν παρήλικος μολονότι εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας του, θά δυνῆθῃ νά ἐκτιμῆσῃ τὸ ποσὸν τῆς δραστηριότητος τὸ ὁποῖον κατηνάλωσε διὰ τὰ φράσῃ ἐκεῖ ὅπου ἔφθασε. Ἐἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ νίκη εἶναι λίαν ὠχρά, ἡ πλειονοψηφία τοῦδὲ τῶν 4 ψήφων εἶναι ἀρκετὰ πενιχρά ἢ ὥστε νά ἱκανοποιῆ πλήρως τὴν φιλοδοξίαν του. Ὅπως δὴ ποτε ὅμως συνεκέντρωσε περὶ ἑαυτὸν 59 ἐκ τῶν 114 ἀντιπροσώπων τοῦ κρητικοῦ λαοῦ, καὶ τυπικῶς τοῦλάχιστον εἶναι ἐν τάξει παριστάμενος ὡς ἡγέτης τῆς πλειονοψηφίας, μολονότι ἐκ προχείρου στατιστικῆς ἐξηγημένης ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν τελευταίων ἐκλογῶν καθ' ὅλην τὴν Νῆσον ἐξάγεται ὅτι οἱ ὡς φίλοι του ἐκλεγέντες ὑστέρησαν κατὰ 5,000 ψήφους τῶν ἐκ τοῦ ἀντιπάλου κόμματος ἀναδειχθέντων, ἡ σημαντικὴ δὲ αὕτη διαφορὰ δὲν μεταβάλλεται ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ ἐὰν ἠθελεν ὑποτεθῆ ὅτι οἱ ἐκλογεῖς οἱ ψηφίσαντες ὑπὲρ τῶν κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας ἀποκυρτησάντων πρὸς αὐτὸν παρακολουθοῦσι τοὺς ἐκλεκτούς των εἰς τὴν μετάστασιν των.

Βεβαίως εἶναι φυσικὸν τι ἐν τῷ ἀνταγωνισμῷ τῶν πολιτικῶν κομμάτων πότε τὸ ἐν νά πίπτῃ καὶ πότε τὸ ἄλλο, ἢ ἥτις δὲ καὶ ἡ νίκη νά διαδέχωνται ἀλλήλας, δὲν πρέπει ἐπομένως νά φανῆ παράδοξον ὅτι μετὰ δέκα ἐτῶν προσπαθείας τὸ βενιζελικὸν κόμμα κατώρῳσε νά ἔλθῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν, διὰ πλειονοψηφίας ἔστω καὶ 4 ψήφων. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προκαλεῖ ἐκπλήξιν εἶναι πῶς τὸ ἀντίπαλον αὐτῷ κόμμα, τὸ ὑπὸ τὸν κ. Μιχελιδάκη, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν ἔντασιν του κομματικοῦ ἀνταγωνισμοῦ εἶχεν ὀνομάσει ἑαυτὸ «ἐθνικὸν προοδευτικὸν» χωρὶς μὲ τοῦτο νά θέλῃ νά ἀμφισβητήσῃ τὸν ἐθνικὸν χρώματισμόν τοῦ ἀντιπά-

τῆ λαῶ, εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι καὶ ἐκ τῶν τελευταίων ἐκλογῶν ἐξήλθε πλειονοψηφικῶς καὶ ὅτι μόνον ἕνεκα τῶν μετὰ τὰς ἐκλογὰς ἐπελθουσῶν μεταστάσεων εὐρέθη ἐν μειονοψηφίᾳ. Ἄλλὰ τὸ ἐπι παραδοξότερον ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ εἶναι ὅτι ὁ κ. Βενιζέλος τὴν πλειονοψηφίαν ἣτις ἀνεβίβασεν αὐτὸν προχθὲς ἐπὶ τοῦ προεδρικοῦ θώκου τῆς Συνελεύσεως, καὶ σήμερον θά τὸν φέρῃ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Κυβερνήσεως τοῦ τόπου συνεκέντρωσε τὴν ἐπομένην ἀκριβῶς τῆς ἡμέρας καθ' ἣν εὐρέθη ἐν διαφωνίᾳ πρὸς τὴν μεγάλην πλειονότητα τῆς Συνελεύσεως, ἀνεξαρτήτως κομματικῆς ἀποχρώσεως, καὶ πρὸς τὴν παμψηφίαν σχεδὸν τοῦ κρητικοῦ λαοῦ ἐπὶ ζητήματος κεφαλαιώδους σημασίας σχεῖν ἔχοντες πρὸς τὸ λειτουργεῖν ἑνωτικὸν καθεστῶς, τοῦ τῆς ὀρκωμοσίας τῶν μουσουλμάνων πληρεξουσίων. Τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν φαίνεται ἀκόμη λυθὲν, δὲν γνωρίζομεν δὲ ἐὰν ἡ σχηματισθεῖσα περὶ τὸν κ. Βενιζέλον πλειονοψηφία ἐπιδοκιμάζει τὴν γνώμην ἣν ὁ ἀρχηγὸς αὐτῆς ἐξεδήλωσε, καὶ φυσικῶς πρέπει νά εἰκασώμεν ὅτι τὴν ἐπιδοκιμάζει. Ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει ἡ πλειονοψηφία αὕτη τῆς Συνελεύσεως θά εὐρεθῆ εἰς κατάφωρον ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀναμφισβήτητον θέλησιν τοῦ τόπου, ἣτις προκειμένου περὶ ζητήματος τόσο οὐσιώδους, δὲν θά λείψῃ νά ἐκδηλωθῇ αἰσθητότερον, ἐκ τούτου δὲ θέλουσι προκύψει ἀναμφισβήτως σοβαρώταται ἐσωτερικαὶ ἀνωμαλίαι καὶ τοῦτο θά εἶναι τὸ πρῶτον ἀποτέλεσμα τῆς βεβιασμένης πλειονοψηφίας, ἐφ' ἣς προετιμῆσε νά στηριχθῆ ὁ κ. Βενιζέλος ὅπως κυβερνήσῃ τὸν τόπον.

Ὅπως δὴ ποτε, μολονότι δὲν δύνανται νά θεωρηθῶσιν ἐν τάξει ἐκεῖνοι οἱ τινες ἐκλεγέντες τὴν μίαν ἡμέραν ὑπὸ ὀρισμένην πολιτικὴν σημαίαν, μεταπηδῶσι τὴν ἐπομένην τῆς ἐκλογῆς εἰς ἄλλην, ἡμεῖς δὲν ἐννοοῦμεν νά ἐπικρίνωμεν τὴν πράξιν τῶν πρὸς τὸν κ. Βενιζέλον μεταστάντων πληρεξουσίων, καὶ ἐπιθυμοῦμεν νά πιστεύωμεν ὅτι ἀληθῶς λόγοι ἐκτιμήσεως τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ὀρθότητος τοῦ προγράμματος αὐτοῦ τοὺς ἔπεισαν νά ταχθῶσιν ὑπὸ τὴν σημαίαν του. Διότι πρέπει νά ὁμολογηθῆ ὅτι ὁ κ. Βενιζέλος παρίσταται ὡς πολιτικὸς ἀρχηγὸς μὲ ἴδιον πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον, ἐὰν δὲν διαφέρῃ τοῦ κοινου προγράμματος πάντων τῶν Κρητῶν ὡς πρὸς τὸν τελικὸν σκοπὸν, διαφέρει ὅμως ἐν πολλοῖς σημείοις ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας καὶ τὰ μέσα δι' ἃν πρέπει νά ἐπιδιωχθῆ ἡ πραγμάτωσις τοῦ κοινου σκοποῦ. Τοῦ προγράμματος τούτου κύριον χαρακτηριστικὸν εἶναι ἡ προσαρμογὴ εἰς τὰς ὑποδείξεις τῆς διπλωματίας καὶ ἡ ἀνεξέταστος καὶ πλῆρης ἐλευθερίας ἐπὶ τῆς ἀπώ-

πλωματία οὐδέποτε ἐδείξεν ἐνθουσιάζον ὑπὲρ τῆς ἑνώσεως, ἣτις ἀποτελεῖ τὸ κοινὸν πάντων τῶν Κρητῶν πρόγραμμα, ὅτι δὲ ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας οὐδὲν ἐπραξεν ὑπὲρ τῆς Κρήτης, καὶ ὅτι ὁσάνκις παρεχώρησέ τι τὸ ἐπραξέπιεζομένη ὑπὸ τῆς δυνάμεως τῶν πραγμάτων καὶ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, ἦν ἐδημιούργει ἡ ἐκάστοτε ἐνέργεια τοῦ κρητικοῦ λαοῦ, ἡ λυσιτελεία τοῦ προγράμματος τοῦ κ. Βενιζέλου καθίσταται λίαν ἀμφισβητήσιμος, ἡ δὲ ἐπικράτης αὐτοῦ θά σημεῖωση περιόδον ἐγκαταλείψεως τῶν πάντων εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῆς διπλωματίας, καὶ εἰς τὴν εὐμένειαν τῶν Δυνάμεων, ἐν τῇ μετὰ τὴν δὲ διαρρύθμισιν τῶν ἐσωτερικῶν ἡμῶν πραγμάτων κατὰ τρόπον δίδοντα μονιμωτέρην μορφήν εἰς τὸ καθεστῶς καὶ ἐθίζοντα τὸν κρητικὸν λαὸν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ὑπάρξεως αὐτοτελοῦς Κρητικῆς Πολιτείας. Τοῦτο δὲ καθ' ἡμᾶς εἶναι τὸ ἐπικίνδυνον σημεῖον τοῦ προγράμματος τοῦ κ. Βενιζέλου.

Ἡ ΕΝ ΑΛΒΑΝΙΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Αἱ ἐκ τουρκικῶν πηγῶν ἐπίσημοι πληροφορίαι ἐξακολουθοῦσι νά παριστῶσι τὴν ἀλβανικὴν ἐπανάστασιν ὡς εὐρισκομένην εἰς τὸν τέρμα τῆς. Αἱ πληροφορίαι ὅμως τῶν ἐυρωπαϊκῶν ἐφημερίδων τούναντιον παριστῶσιν αὐτὴν ὡς διαδιδόμενὴν καθ' ἑκάστην, τοῦ, δὲ ἀλβανῶν; ὡς κατάγοντας συνεχεῖς ἐπιτυχίας κατὰ τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων καὶ ἀποδεκατίζοντας αὐτά. Κατὰ τὰς πληροφορίας ταύτας οἱ ἐπαναστάται μετὰ λυσσώδη μάχην κατέλαβον τὴν Διάκοβαν ἡγχαλώτισαν δὲ καὶ ἀφώπλισαν τὴν ἐν αὐτῇ τουρκικὴν φρουρὰν ἀποτελουμένην ἀπὸ 6 τάγματα, ἥδη δὲ ἀπειλοῦσι τὸ Ἰπέκ καὶ τὴν Μιτροβίτσαν. Περὶ τῶν πολεμικῶν ἐργασιῶν ἐν γένει σταχυολογοῦμεν τὰς ἐπομέναις εἰδήσεις ἐκ τῶν βυζαντινῶν ἐφημερίδων:

Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Φερίζοβιτς τὸ ὑπὸ τὸν Φετῆ βῆν στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα προελαύνει εἰς Πορζᾶν καὶ Ποδερίτς. Τὸ ὑπὸ τὸν Σεαδεδδίν βῆν ἀπόσπασμα προελαύνει πρὸς τὰ χωρία Καπασὶν καὶ Βιρᾶν καὶ τὸ ὑπὸ τὸν συνταγματάρχην Φεβῆ βῆν εἰς Κιλᾶν. Τὰ τρία αὐτὰ ἀποσπάσματα διεξάγουσι τὴν κυκλωτικὴν κίνησιν.

Χθὲς ἀπεστάλησαν νέα στρατεύματα κατὰ τῶν ἐν Τσερναλόβα ἐπαναστατῶν, ὅπου συνεκρούθησαν ἤδη οἱ ἀντὶπαλοι. Ὁ στρατὸς χρησιμοποιεῖ καὶ πυροβολικόν.

Ὁ στρατὸς κατέλαβε τοὺς μεταξὺ Μπιζέρτζι καὶ Μποδακόβα λόφους.

Τὰ στρατεύματα κατέσπρωξαν τὸ χωριὸν τοῦ ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἐπαναστατῶν Ἰδρί; Σαφέρ, ἀπειλοῦσι δὲ νά πυροπολήσωσι καὶ τὰ ἄλλα χωρία.

Ἡμεῖς ἀπεστάλησαν οὐκ ὀλίγα στρατεύματα κατὰ τῶν ἐν Τσερναλόβα ἐπαναστατῶν, ὅπου συνεκρούθησαν ἤδη οἱ ἀντὶπαλοι. Ὁ στρατὸς χρησιμοποιεῖ καὶ πυροβολικόν.

Τὰ στρατεύματα κατέσπρωξαν τὸ χωριὸν τοῦ ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἐπαναστατῶν Ἰδρί; Σαφέρ, ἀπειλοῦσι δὲ νά πυροπολήσωσι καὶ τὰ ἄλλα χωρία.

Τὸ στρατὸς κατέλαβε τὰ στενά Τσερναλόβα. Ἡ μάχην διήρκεσε ἐπὶ 24 ὥρων, ἀπολήξασα εἰς νίκην τοῦ στρατοῦ περιφανῆ. Ὁ στρατὸς προελαύνων ἐξακολουθεῖ καταλαμβάνων διαφόρους θέσεις ἀνευ μεγάλης ἀντιστάσεως. Ἡ πρὸς τὴν Πρεσέρην ὁδὸς εἶναι ἐλεύθερα. Ὁ στρατὸς δεῖνυῖε μὲγα ὄαρρος. Τὸ σχέδιον τοῦ Τουργούτ περὶ διάκοπῆς τῶν συγκοινωνιῶν μεταξὺ τῶν Ἀλβανῶν πραγματοποιεῖται.

Λεπτομέρειαι περὶ τῆς μάχης τοῦ Κατσάνικ.

Ἀφίκετο εἰς Βελιγράδιον εἰς Ἀλβανὸς ἐκ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν μάχην τοῦ Κατσάνικ οὗτος διηγεῖται ὡς ἐξῆς τὴν μάχην:

Τὴν Παρασκευὴν 16 Ἀπριλίου πολυάριθμον στρατιωτικὸν σῶμα ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν αὐτοῦ τοῦ Σεφκέτ Τουργούτ πασαῦ ἐξέκίνησεν ἐκ Φερίζοβιτς. Τὰ στρατεύματα ἐβάδιζον μετὰ προφυλάξεως, φοβούμενα ἐνέδραν, κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ Λεσένα καὶ ἔφθασαν εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Κατσάνικ χωρὶς νά συναντήσωσι τοῦς ἐπαναστάτας. Οὔτοι, ἰδόντες τὰ στρατεύματα κατέχοντα τὸν σταθμὸν, ἤρχισαν νά ἐγκαταλείψωσιν ἐν τάξει τὰς θέσεις των ὑποχωροῦντες πρὸς τὸν ποταμὸν Μοράβα ἀφ' οὗ ἔρριψαν σωρὸν ὀγκολίθων καὶ καρμῶν δένδρων ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς.

Τὰ στρατεύματα εἰσῆλθον εἰς Γκόρταν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Μοράβα χωρὶς νά συναντήσωσιν ἰσχυρὰν ἀντίστασιν, ἀλλὰ εἰς τὸ ἄκρον τῆς κοιλάδος, παρὰ τὸ χωριὸν Ἐμφέχ, πολυάριθμον σῶμα Ἀλβανῶν κατόρθωσε νά περικυκλώσῃ ἀπόσπασμα ἐξ 100 στρατιωτῶν, τὸ ὁποῖον ἀφώπλισε καὶ ἡγχαλώτισεν. Ἔτερα στρατεύματα ἐδραμον πρὸς βοήθειάν του καὶ τότε συνήρθη κρατερὰ μάχη. Οἱ Ἀλβανοὶ ἐμάχοντο ἀνδρείοτατα προσβάλλοντες τὰ στρατεύματα μετὰ καταπληκτικῆς μανίας.

Αὐτοὶ οἱ τουρκοὶ ἀξιωματικοὶ ὁμολογοῦσιν ὅτι ἡ συμπλοκὴ ἔλαβε μορφήν ἀληθοῦς μάχης.

Τὸ κατέγον τὸ Κατσάνικ ἀπόσπασμα ἀφ' οὗ ἀπῆλλαξε τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν τῶν λίθων καὶ τῶν δένδρων, ἐδρασε πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ Σεφκέτ Τουργούτ πασαῦ, ὅτις ἐβάδιζε πρὸς νότον, ἀλλὰ παρὰ τὸ χωριὸν Νικολότσι συνήντησε τρομερὰν ἀντίστασιν ἐκ μέρους τῶν ἐπαναστατῶν.

Οἱ ἐπαναστάται ὑπεχρῶθησαν νά ὑποχωρήσωσιν εἰς γειτονικὸν χωριὸν. Αἱ διακεκομμένα αὐταὶ μάχαι διήρκεσαν ἐπὶ τοὺς